

SAGÅNS VATTENRÅD

PROTOKOLL STYRELSEMÖTE 2021-04-27

Plats: Digitalt

Tid: 2021-04-27 kl.18:00

Närvarande; Tomas Svensson, Maria Holmqvist, Sture Johansson, Christer Johansson, Petter Ström, Susanna Hansen, Johan Axné, Linn Hemlin samt från Mälarens vattenvårdsförbund Viktor Kärvinge åtgärdssamordnare för Sagån.

1. Mötets öppnande

Tomas (ordförande i vattenrådet) förklarar mötet öppnat.

2. Val av justeringsperson

Till justeringsperson valdes Susanna Hansen.

3. Föregående protokoll

Läggs till handlingarna.

4. Ekonomi/medlemskap

18 medlemmar (den 27/4 2021) och på kontot finns tillgängligt belopp om 2 072 448,39 kr.

5. Konstituerande styrelsemöte

Styrelsens konstituerade sig, se separat protokoll.

6. Vattenmyndighetens samråd-

Yttrandet kommer att baseras på nedanstående diskussionen samt kring att informationen och möjligheten för vattenråd, enskilda och markägare att yttra sig varit bristfällig. Exempelvis så har inget informationsmöte riktat till vattenråd hållits samt att Sagåns -och Svartåns vattenråd därför tagit fram egna anvisningar till markägare för hur man kan lämna synpunkter per vattenförekomst i VISS. Den blå tråden har svagheter idag anser vattenrådet och den resterande delen av åtgärdskedjan hela vägen ner till lokal nivå behöver beskrivas, idag anges bara att HAV ska stötta åtgärdssamordnare exempelvis men det arbetet sker i högsta grad på

lokal nivå. Det är viktigt att prioritera åtgärdssamordningen, att vi för Sagån har en åtgärdssamordnare som pratar med bönder på bönders vis har gjort att man lyckas få till åtgärder som aldrig hade blivit av annars. Länsstyrelsens ansvar att i tidigt skede föra dialog kring lämplig utformning av åtgärder etc. behöver också beskrivas. Genom lyckad åtgärdssamordning kan pengar och resurser sparas för att mycket lite del av pengarna gåt åt till projektering och det mesta istället används till att få till själva åtgärden.

Samtidigt finns i andra delar av remissförslaget mycket specifika åtgärder utpekade och på vilket sätt, vattenrådet anser att det saknas flexibilitet i samrådsunderlaget vilket kommer att få konsekvenser. Myndigheterna behöver öppna upp för alternativa åtgärder som kan vara bra sett till de platsspecifika förutsättningarna. Exempel på sådana åtgärder som vore bra att fundera mer på är;

- Direktsådd
- Täckdikning
- Regelbundet och anpassat dikesunderhåll
- Avfasning av dikesslänter
- Precisionsgödsling
- Små dammar högt upp i avrinningsområden för att dämpa flöden
- Minskad markpackning
- Erosionsbenägna diken

Så intentioner om att tillvarata möjliga åtgärder lokalt borde finnas med i åtgärdsprogrammet. Som ett exempel, har man mkt mulljord vid ett vattendrag så är det igenläggning av diken just där som är den bästa åtgärden. Det finns idag heller inget system för att fånga upp sådana alternativa åtgärder som genomförts och dess möjliga inverkan på vattenförekomsterna.

Mer flexibilitet i bidragssystemen behöver också finnas för att kunna söka medel för andra åtgärder än de mest uppenbara om man på den lokala platsen upptäcker att dess naturliga förutsättningar innebär att ett annat alternativ än det som anges i ansökan är bättre. Det är också olyckligt att åtgärdssamordnartjänster konkurrerar med LOVA- medel och därigenom åtgärder.

"Man drar sig för att söka pengar till sin egen tjänst för då finns inga pengar kvar att söka" - *Åtgärdssamordnare*

Landsbygdsprogrammet som är ett tilltänkt medel är ett yxikt verktyg som inte passar för det vi försöker uppnå med vattenförvaltningen. Fler medel med liknande upplägg som LONA och LOVA måste tillkomma och som inte heller konkurrerar med LOVA. Bara för Sala kommun finns ett utpekat behov som omfattar över 300 åtgärder så medel behövs. (har inte sammanställt antal för Sagåns avrinningsområde eftersom åtgärdsunderlag specifikt för Sagån inte fanns med i samrådsunderlaget den här gången). Bidragen behöver också formuleras så att fler markägare vågar söka, exempelvis inom Landsbygdsprogrammet står markägaren med risken om åtgärden inte skulle godkännas i slutändan. Kan man söka en pott pengar som förbund eller kommun så blir inte risken lika stor för enskilda. Fler stora ansökningar med lokalt fokus men ändå med så pass stor bredd att man kan få spets på frågorna bör också ses som prioriterat, då de kan vara ett paraply för lokala initiativ.

I åtgärdsunderlaget föreslås att det behöver tillkomma 3 km tvåstegsdiken i Sagåns ARO, är det lämplig åtgärd med tanke på kostnaden? (kommer finnas med i yttrande från Enköping). Istället för tvåstegsdiken kan samma funktion uppnås genom att arbeta mer med slänternas funktion i befintliga diken. I det sammanhanget vill vattenrådets styrelse också lyfta att det är viktigt att veta att det går att göra mkt med befintlig förrättning och inte behöva ompröva dikningsföretag i onödan. Eftersom att det ofta handlar det om att återställa diken till den funktion de är tänkta att ha.

Sammantaget önskar alltså vattenrådet se en tydligare intention från vattenmyndigheten för Norra Östersjön att samverka med vattenråden och att markägare/enskilda som inkommer med ansökningar för vattenåtgärder bättre tas tillvara och ges stöd.

7. Åtgärdsplan för Sagån

Linn kallar till ett möte med mindre arbetsgrupp bestående av Johan, Susanna, Viktor och Linn i maj.

8. Övriga frågor

- Susanna informerar om ett projekt som nyligen startats upp för Munga sjön. Syftet är att göra ett åtgärdsprogram med fokus på lokal förankring och för att i ett första skede ta reda på om det går att göra något åt sjöns tillstånd.
- Kan man ordna med effektiva metoder för återplantering av gräs i dikesslänter? Vore kul att få till ett test med att spruta och etablera gräs i slänter. Det finns ett aktuellt projekt på länsstyrelsens naturvårdsavdelning kring trädbeväxta kantzoner berättar Viktor och att spruta slänterna med ex. gräs vore verkligen att betrakta som en miljöåtgärd. Tekniken finns att spruta diken med gräs men SLU skulle ha mer försök på det här.
- Johan berättar att det finns två nyetablerade grannvattenråd för Enköpingsån och Örsundaån. Väldigt roligt tycker styrelsen.
- Så fort det bara går vill styrelsen ordna med vattenvandringar och visa att det här med åtgärdssamordning är något bra och något som funkar. Markägare inom Sagåns avrinningsområde behöver få se goda exempel så att det visas på möjligheter och lösningar som funkar.

9. Nästa möte

Tisdagen den 15 juni kl.18 i Svepnäs

Mötet avslutas

Tomas Svensson
Ordförande

Linn Hemlin
Sekreterare

Susanna Hansen
Justeringsperson